

POROVNANIE SYSTÉMU OCHRANY INVESTÍCIÍ V SR A V ÍRSKU

Ochrana investorov v Írsku	Garančný fond investícií v Slovenskej republike
<p>1.1 Všeobecné informácie o systéme ochrany</p> <p>Zákon o odškodňovaní investorov z roku 1998 (ďalej len „Zákon“) zavádza požiadavky zakotvené v Direktíve Európskej Únie o odškodňovaní investorov (97/9/ES). Zákon upravuje vznik spoločnosti s ručením obmedzeným pod názvom Investor Compensation Company Limited („ICCL“), ktorá je oprávnená vytvoriť, udržiavať a prevádzkovať systém platby náhrad oprávneným investorom, ktorí investovali svoje prostriedky do investičných firiem v platobnej neschopnosti.</p>	<p>1.1 Všeobecné informácie o systéme ochrany</p> <p>Systém ochrany je upravený v zákone č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch v platnom znení v ustanoveniach § 80 a nasl. (ďalej len „Zákon“).</p> <p>Zákonom sa zriaďuje Garančný fond investícií (ďalej len "fond"), ktorý sústreďuje a nakladá s peňažnými príspevkami obchodníkov s cennými papiermi a pobočiek zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, správcovských spoločností a pobočiek zahraničných správcovských spoločností na poskytovanie náhrad za nedostupný klientsky majetok prijatým obchodníkom s cennými papiermi alebo zahraničným obchodníkom s cennými papiermi, správcovskou spoločnosťou alebo zahraničnou správcovskou spoločnosťou na vykonanie investičnej služby.</p>
<p>1.2 Oprávnení vkladateľa</p> <p>Článok 2 Zákona definuje oprávneného investora ako osobu, ktorá nie je vylúčeným investorom, ktorá je klientom investičnej firmy a ktorá podala žiadosť o platbu podľa 34 Zákona. Klient je osobou:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ktorej investičná firma poskytuje investičné služby, alebo ○ ktorá investičnej firme zverila finančné prostriedky alebo investičné nástroje v súvislosti s poskytovaním investičných služieb touto firmou. <p>Investičné služby zahŕňajú služby poskytované podľa Zákona o investičných sprostredkovateľoch z roku 1995 a podľa Nariadenia Európskeho Spoločenstva (Trhy s finančnými nástrojmi) z roku 2007 (v znení neskorších zmien a doplnkov).</p> <p>Definícia vylúčeného investora sa nachádza v Článku 2 Zákona a znie nasledovne:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Profesionálny alebo inštitucionálny klient, vrátane: <ul style="list-style-type: none"> ○ investičnej firmy; ○ investičnej firmy pre účely Direktívy 	<p>1.2 Spôsobilé osoby</p> <p>Zákon v § 81 ods. 1 stanovuje že klienti, ktorých majetok (klientský majetok) je chránený sú nasledovné osoby (klientským majetkom sa na účely Zákona rozumiejú peňažné prostriedky a finančné nástroje klienta zverené obchodníkovi s cennými papiermi alebo zahraničnému obchodníkovi s cennými papiermi v súvislosti s vykonaním investičnej služby alebo vedľajších služieb podľa § 6 ods. 2 písm. a) Zákona, a to vrátane finančných nástrojov a peňažných prostriedkov získaných za tieto hodnoty ak klientom sú nasledovné osoby):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) fyzická osoba vrátane fyzickej osoby podnikateľa, b) nadácia, neinvestičný fond, nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, združenie občanov alebo spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, c) právnická osoba, ktorá nie je uvedená v písmene b), s výnimkou <p>1. banky, poisťovne, doplnkovej dôchodkovej poisťovne, správcovskej spoločnosti vrátane majetku v podielovom fonde, dôchodkovej správcovskej spoločnosti vrátane majetku v dôchodkovom fonde, obchodníka s cennými</p>

<p>o investičných službách;</p> <ul style="list-style-type: none"> o úverovej inštitúcii v súlade s definíciou tohto výrazu obsiahnutou v Článku 1 Direktívy Rady č.. 77/780/EEC; o finančnej inštitúcii v súlade s definíciou tohto výrazu obsiahnutou v Článku 1(6) Direktívy Rady č.. 89/646/EEC z 15. decembra 1989; o poisťovne; o podniku pre kolektívne investovanie; alebo o dôchodkového alebo výsluhového fondu, alebo <p>b) samosprávny orgán, alebo</p> <p>c) člen predstavenstva, vedúci pracovník alebo osobne zodpovedný spoločník investičnej firmy, držiteľ najmenej 5 percent imania investičnej firmy, osoba zodpovedná za výkon zákonom predpísaného auditu investičnej firmy alebo klient s podobným postavením v rámci tej istej skupiny spoločností, alebo</p> <p>d) blízky príbuzný alebo tretia osoba konajúca v mene klienta or uvedeného v písmene (c), alebo</p> <p>e) iná firma v rámci tej istej skupiny spoločností, alebo</p> <p>f) klient, ktorý nesie zodpovednosť za skutočnosti týkajúce sa investičnej firmy (alebo ktorý využil tieto skutočnosti), ktoré vyústili do jej finančných problémov alebo prispeli k zhoršeniu jej finančnej situácie, alebo</p> <p>g) spoločnosť takej veľkosti, ktorej nie je povolené vyhotovovať zjednodušenú súvahu podľa Článku 11 Direktívy štvrtej Rady č. 78/660/EHS z 25. júla 1978 na základe Článku 54(3)(g) Zmluvy o výročnej účtovnej závierke určitých druhov spoločností, alebo</p> <p>h) klient, o ktorom dozorný orgán rozhodol, že sa jedná o vylúčeného investora v súlade s § 35(8) Zákona;</p> <p>ICCL poskytla niektoré vysvetlivky ohľadne typov klientov, ktorí by sa mali považovať za oprávnených investorov pre účely Zákona. Tieto typy zahŕňajú:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klient, ktorý iba zadáva príkazy a nevyužíva poradenské služby. • klient, ktorý vstúpil alebo vystúpil z Programu Expanzie Podnikania počas predmetného roku. • klient, ktorému boli poskytované služby príjmu a prenosu jedným subjektom zo skupiny, aj keď boli príkazy na realizáciu transakcií zadávané inému subjektu zo skupiny. 	<p>papiermi, ktorý nie je bankou, centrálného depozitára, burzy cenných papierov, komoditnej burzy, pošty, právnickej osoby prevádzkujúcej lotérie alebo iné podobné hry, Exportno-importnej banky Slovenskej republiky,</p> <p>2. slovenskej právnickej osoby neuvedenej v bode 1 alebo zahraničnej právnickej osoby, ktorá má čo len čiastočne rovnaký alebo obdobný predmet činnosti ako niektorá z právnických osôb uvedených v bode 1,</p> <p>3. právnickej osoby neuvedenej v bode 1 alebo 2, ktorá podľa osobitného zákona musí mať povinne účtovnú závierku overenú audítorom,</p> <p>4. štátu, štátnej rozpočtovej organizácie, štátnej príspevkovej organizácie, štátneho fondu, obce, vyššieho územného celku a orgánov verejnej moci,</p> <p>5. právnickej osoby zriadenej zákonom, na ktorú sa nevzťahujú body 1 až 4,</p> <p>6. právnickej osoby, ktorá ovláda obchodníka s cennými papiermi alebo zahraničného obchodníka s cennými papiermi, alebo ktorá je ovládaná podľa § 138 Zákona obchodníkom s cennými papiermi alebo zahraničným obchodníkom s cennými papiermi, v ktorom alebo v ktorého pobočke je klientsky majetok vedený.</p> <p>Náhrada nepatrí:</p> <p>a) za klientský majetok ktorý tvoria premlčané finančné nástroje a vklady,</p> <p>b) za klientsky majetok klientov, ktorí majú osobitný vzťah k obchodníkovi s cennými papiermi, kedykoľvek v období jedného roka pred dňom, keď sa klientsky majetok stal nedostupným.</p> <p>c) klientom, ktorí svojou trestnou činnosťou, za ktorú boli súdom v trestnom konaní právoplatne odsúdení, čiastočne alebo úplne spôsobili neschopnosť obchodníka s cennými papiermi uhrádzať záväzky klientom,</p> <p>d) klientom, ktorí nadobudli finančné nástroje a peňažné prostriedky v súvislosti s legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, za ktorú boli v trestnom konaní právoplatne odsúdení.</p> <p>Za osoby, ktoré majú osobitný vzťah k obchodníkovi s cennými papiermi, sa na účely tohto zákona považujú</p> <p>a) členovia štatutárneho orgánu obchodníka s cennými papiermi, vedúci zamestnanci obchodníka s cennými papiermi, ďalší zamestnanci obchodníka s cennými papiermi určení stanovami obchodníka s cennými</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • klient, ktorý je už krytý pre účely Programu Ochrany Vkladov. • klient, ktorý obchoduje s nástrojmi typu „tracker bonds“. Investori do tracker vkladov by mali byť zahrnutí medzi oprávnených klientov v momente počiatočnej investície a v štádiu jej splatnosti. • v prípade klienta, ktorý investuje jednorázovú paušálnu čiastku do výrobcu výrobkov prostredníctvom investičnej firmy, tento by mal byť zahrnutý medzi oprávnených klientov v roku, v ktorom bola táto paušálna čiastka investovaná. • Účtovník / právnik by mal byť do tejto definície zahrnutý, okrem nasledujúcich prípadov (i) on sám vystupuje ako poskytovateľ investičných služieb; alebo (ii) jedná sa o profesionálneho investora v súlade s definíciou obsiahnutou vyššie. 	<p>papiermi a prokurista obchodníka s cennými papiermi,</p> <p>b) členovia dozornej rady obchodníka s cennými papiermi,</p> <p>c) právnické osoby alebo fyzické osoby majúce kontrolu nad obchodníkom s cennými papiermi, členovia štatutárnych orgánov takýchto právnických osôb a vedúci zamestnanci takýchto právnických osôb,</p> <p>d) osoby blízke členom predstavenstva obchodníka s cennými papiermi, dozornej rady obchodníka s cennými papiermi, vedúcim zamestnancom obchodníka s cennými papiermi alebo fyzickým osobám majúcim kontrolu nad obchodníkom s cennými papiermi,</p> <p>e) právnické osoby, v ktorých niektoré z osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d) majú kvalifikovanú účasť,</p> <p>f) akcionári s významným vplyvom na obchodníkovi s cennými papiermi a akákoľvek právnická osoba, ktorá je pod ich kontrolou alebo ktorá má nad nimi kontrolu,</p> <p>g) právnické osoby kontrolované obchodníkom s cennými papiermi,</p> <p>h) audítor alebo fyzická osoba, ktorý vykonáva v mene audítorskej spoločnosti audítorskú činnosť,</p> <p>i) člen štatutárneho orgánu iného obchodníka s cennými papiermi a vedúci pobočky zahraničného obchodníka s cennými papiermi,</p> <p>j) vedúci pobočky zahraničného obchodníka s cennými papiermi a jeho zástupca.</p>
<p>1.3. Vklady požívajúce ochranu</p> <p>Nasledujúce vklady požívajú ochranu podľa Zákona:</p> <p>finančné prostriedky, ktoré dlhuje klientovi investičná firma alebo ktoré patria klientovi a má ich v držbe investičná firma v mene klienta v súvislosti s poskytovaním investičných služieb investičnou firmou, a</p> <p>investičné nástroje patriace klientovi investičnej firmy, ktoré má v držbe, spravuje alebo riadi investičná firma pre klienta v súvislosti s poskytovaním investičných služieb danou investičnou firmou pre klienta, pričom hodnota týchto nástrojov sa určuje odkazom na ich trhovú cenu, pokiaľ je to možné,</p>	<p>1.3. Chránené vklady</p> <p>Chránený je klientský majetok osôb uvedených v § 81 ods. 1 Zákona.</p> <p>Za klientský majetok sa považuje aj:</p> <p>a) spoločný klientsky majetok, ktorým je podľa záznamov vykonaných obchodníkom s cennými papiermi alebo zahraničným obchodníkom s cennými papiermi pred dňom, keď sa klientsky majetok stal nedostupným podľa § 82 ods. 1 Zákona, vedený pre viac klientov s rozsahom údajov o každom klientovi najmenej:</p> <p>1. meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia a</p>

<p>v deň rozhodnutia prijatého podľa § 31(3) Zákona alebo nariadenia súdu (podľa okolností), ktoré nie je investičná firma schopná v danom čase vrátiť.</p> <p>Investičné služby zahŕňajú služby poskytované podľa Zákona o investičných sprostredkovateľoch z roku 1995 a podľa Nariadenia Európskeho Spoločenstva (Trhy s finančnými nástrojmi) z roku 2007 (v znení neskorších zmien a doplnkov).</p> <p>Iba tie pohľadávky sa budú považovať za vklady požívajúce ochranu, ktorých existencia bola preukázaná. Pohľadávku je možné preukázať prostredníctvom podrobného výpisu z účtu, potvrdenia o uznaní pohľadávky alebo ľubovoľnými predpísanými prostriedkami.</p> <p>Zákon vyžaduje, aby sa ustanovenia o odškodnení investorov, ktoré platia v Írsku, vzťahovali aj na oprávnených investorov v pobočkách firmy založených v iných členských štátoch. Existuje tu však dôležitá výnimka z tohto princípu, takzvaná „dopĺňacia klauzula“ obsiahnutá v Článku 7(1) Direktívy o programoch ochrany investorov, podľa ktorej firma patriaca do programu poskytujúceho menšiu alebo užšiu ochranu sa môže dobrovoľne pridať do programu ochrany v hostiteľskej krajine za účelom doplnenia jej krytia v pobočkách nachádzajúcich sa v hostiteľských členských štátoch, v ktorých je program odškodnenia výhodnejší pre investorov.</p>	<p>trvalý pobyt klienta v prípade fyzickej osoby,</p> <p>2. názov, identifikačné číslo, ak je pridelené, a sídlo klienta v prípade právnickej osoby, ktorého klientsky majetok je chránený týmto zákonom, ako aj meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom alebo členmi štatutárneho orgánu tejto právnickej osoby,</p> <p>b) notárska úschova uložená u obchodníka s cennými papiermi alebo u zahraničného obchodníka s cennými papiermi, ak oprávneným príjemcom finančných nástrojov alebo peňažných prostriedkov z tejto úschovy je alebo má byť osoba, ktorej klientsky majetok je chránený podľa tohto zákona, a ak pred dňom, keď sa klientsky majetok stal nedostupným podľa § 82 ods. 1, notár, spravujúci túto notársku úschovu, doručil príslušnému obchodníkovi s cennými papiermi alebo pobočke zahraničného obchodníka s cennými papiermi písomné oznámenie s údajmi o oprávnených príjemcoch najmenej v rozsahu:</p> <p>1. meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia a trvalý pobyt klienta v prípade fyzickej osoby,</p> <p>2. názov, identifikačné číslo, ak je pridelené, a sídlo klienta v prípade právnickej osoby, ktorého klientsky majetok je chránený týmto zákonom, ako aj meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom alebo členmi štatutárneho orgánu tejto právnickej osoby,</p> <p>Klientským majetkom nie sú peňažné prostriedky klienta prijaté obchodníkom s cennými papiermi alebo pobočkou zahraničného obchodníka s cennými papiermi a vedené na účtoch chránených podľa osobitného zákona.</p> <p>Za klientsky majetok sa na účely tohto zákona nepovažuje</p> <p>a) klientsky majetok, ktorý podľa záznamov vykonaných obchodníkom s cennými papiermi alebo pobočkou zahraničného obchodníka s cennými papiermi pred dňom, keď sa klientsky majetok stal nedostupným podľa § 82 ods. 1 Zákona, nie je vedený pre klienta najmenej v rozsahu údajov o klientovi, ktorými sú</p> <p>1. meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia a trvalý pobyt klienta v prípade fyzickej osoby,</p> <p>2. názov, identifikačné číslo, ak je pridelené, a sídlo klienta v prípade právnickej osoby, ktorého klientsky majetok je chránený týmto zákonom, ako aj meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom alebo členmi štatutárneho orgánu tejto právnickej osoby,</p> <p>b) spoločný klientsky majetok, pri ktorom nie sú splnené</p>
--	---

	<p>podmienky podľa § 81 ods. 2 písm. a) Zákona,</p> <p>c) notárska úschova, pri ktorej nie sú splnené podmienky podľa § 81 odsek 2 písm. b) Zákona.</p>
<p>1.4. Nedostupný vklad</p> <p>Nasledujúce vklady sú vylúčené z pôsobnosti Zákona:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finančné prostriedky alebo investičné nástroje, ktoré má investičná firma v držbe alebo v správe v mene vylúčeného investora (viď definíciu tohto výrazu obsiahnutú v predchádzajúcom texte); • finančné prostriedky alebo investičné nástroje, ktoré vyplývajú z transakcií, pri ktorých došlo k trestnému činu prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu; • Ľubovoľná čiastka, ktorú je investičná firma oprávnená započítať s čiastkou, ktorú klient dlhuje investičnej firme alebo v súvislosti s ktorou by takéto právo na zápočet existovalo, keby <ul style="list-style-type: none"> ○ boli finančné prostriedky alebo investičné nástroje splatné na požiadanie, a ○ takéto ručenie bolo splatným bezprostredne pred prijatím rozhodnutia podľa Článku 34 Zákona o tom, že investičná firma nie je schopná splatiť danú čiastku alebo pred vydaním súdneho nariadenia v tomto zmysle; • Všetky finančné prostriedky alebo investičné nástroje, ktoré má investičná firma v držbe v mene klienta, pokiaľ tieto finančné prostriedky alebo investičné nástroje boli zverené klientom investičnej firme v čase, kedy investičná firma nebola povolenou investičnou firmou, okrem prípadu, ak dozorný orgán zistí, že v čase, kedy boli finančné prostriedky alebo investičné nástroje zverené, klient nevedel (a nemohlo sa od neho odôvodnene očakávať, aby vedel), že daná investičná firma nie je povolenou investičnou firmou. 	<p>1.4. Nedostupný klientský majetok</p> <p>Nedostupným klientským majetkom je klientsky majetok prijatý:</p> <p>a) obchodníkom s cennými papiermi alebo zahraničným obchodníkom s cennými papiermi, ktorý bol podľa § 86 ods. 3 Zákona vyhlásený za neschopného plniť záväzky voči klientom,</p> <p>b) obchodníkom s cennými papiermi alebo zahraničným obchodníkom s cennými papiermi, ktorému súd rozhodnutím pozastavil nakladanie s klientským majetkom, ak sa toto rozhodnutie stalo vykonateľným pred vyhlásením podľa § 86 ods. 3 Zákona.</p> <p>Za nedostupný klientsky majetok sa nepovažujú cenné papiere a iné finančné nástroje prijaté obchodníkom s cennými papiermi podľa predchádzajúceho odseku, ktoré je obchodník s cennými papiermi alebo zahraničný obchodník s cennými papiermi schopný vrátiť klientovi bez toho, aby došlo k ujme na nárokoch ostatných klientov.</p>

<p>1.5. Náhrada za nedostupné vklady</p> <p>Náhrada splatná v prospech oprávnených investorov, ktorí zverili svoje prostriedky povolenej investičnej firme, dosahuje maximálnu výšku 90% stratenej čiastky, s tým, že náhrada nepresiahne 20,000 € na investora.</p>	<p>1.5. Náhrada za nedostupný klientský majetok</p> <p>Za nedostupný klientsky majetok má klient právo na náhradu z fondu v eurách a fond je povinný zaň poskytnúť náhradu v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom. Iná oprávnená osoba má namiesto klienta právo na náhradu, iba ak to ustanovuje Zákon.</p> <p>Za nedostupný chránený klientsky majetok poskytuje fond náhradu jednému klientovi alebo inej oprávnenej osobe vo výške 100% z tohto klientskeho majetku.</p>
<p>1.6 Miesto vyplatenia náhrady</p> <p>ICCL môže zahájiť proces vyplácania náhrad v prospech investorov až po tom, ako jej Írsky orgán pre dozor nad finančnými službami (ďalej len "Finančný Regulátor") oznámi, že povolená firma:</p> <p>(a) bola predmetom nariadenia súdu, ktoré zabráňuje firme vrátiť finančné prostriedky alebo investičné nástroje klientom; alebo</p> <p>(b) bola predmetom rozhodnutia Finančného Regulátora o tom, že táto firma nie je schopná plniť si vlastné záväzky vyplývajúce z nárokov jej klientov.</p> <p>Po tom, ako bude takáto informácia zaslaná, zašle ICCL písomný oznam všetkým známym klientom o tom, že došlo k platobnej neschopnosti firmy a bude ich informovať o práve nárokovať si odškodnenie a zverejniť potrebné údaje. V súlade s ustanoveniami Zákona budú mať investori k dispozícii dobu minimálne päť mesiacov od nariadenia súdu (alebo od rozhodnutia Finančného Regulátora), počas ktorých budú môcť vzniesť svoje nároky. Nároky bude uznávať 'Správca', ktorým bude likvidátor firmy menovaný súdom alebo iná osoba menovaná zo strany Finančného Regulátora.</p>	<p>1.6 Miesto vyplatenia náhrady</p> <p>Fond vypláca náhrady za nedostupný klientsky majetok prostredníctvom banky, ktorú fond na tento účel poverí. Na tento účel je oprávnený dávať banke potrebné pokyny. Tieto pokyny sú pre banku záväzné.</p>
<p>1.7 Lehota pre vyrovnanie nárokov na náhradu</p> <p>Po tom, ako obdrží oznam o vznesení nároku, zašle ICCL písomný oznam všetkým známym klientom o tom, že došlo k platobnej neschopnosti firmy a bude ich informovať o práve nárokovať si odškodnenie a zverejniť potrebné údaje. V súlade s ustanoveniami Zákona budú mať investori k dispozícii dobu minimálne päť mesiacov od nariadenia súdu (alebo od rozhodnutia Finančného Regulátora), počas ktorých budú môcť vzniesť svoje nároky. Nároky bude uznávať 'Správca', ktorým bude likvidátor firmy menovaný súdom alebo iná osoba menovaná zo strany Finančného Regulátora. Nároky budú vyrovnané v lehote troch mesiacov od uznania nárokov zo strany Správca, pričom zámerom ICCL je uhradiť platby ihneď, ako to bude možné po uznaní príslušných nárokov.</p>	<p>1.7 Lehota pre výplatu nárokov na náhradu</p> <p>Vyplácanie náhrad sa musí skončiť najneskôr do troch mesiacov odo dňa, kedy (i) Národná banka Slovenska vyhlási obchodníka s cennými papiermi za neschopného plniť záväzky voči klientom alebo (ii) od doručenia vykonateľného rozhodnutia súdu obchodníkovi s cennými papiermi o pozastavení nakladania s klientským majetkom, ak sa toto rozhodnutie stalo vykonateľným pred vyhlásením podľa bodu (i) vyššie. Fond môže s predchádzajúcim súhlasom Národnej banky Slovenska vo výnimočných a odôvodnených prípadoch túto lehotu predĺžiť najviac o tri mesiace. Vyplácanie náhrad však musí byť skončené najneskôr do jedného roka od vyhlásenia podľa bodu (i), resp. (ii) prvej vety tohto odseku.</p>

